

Дело C-85/21**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

11 февруари 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Австрия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

3 февруари 2021 г.

Жалбоподател:

WY

Ответник:

Steiermärkische Landesregierung

Предмет на спора в главното производство

Отказ от турско гражданство в полза на придобиването на австрийско гражданство — Придобиване на австрийско гражданство — Обрато приемане на турско гражданство — Отнемане на австрийското гражданство и загубване на гражданството на Съюза — Последици — Пропорционалност

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на правото на Съюза, член 267 ДФЕС

Преюдициален въпрос

Трябва ли член 21 ДФЕС да се тълкува в смисъл, че при предвидена в националното законодателство загуба на гражданство по закон, която води до загуба на статута на гражданин на Съюза, тази разпоредба следва да се вземе предвид при проверката за пропорционалност на отделния случай в съответствие с принципите, установени в решение на Съда на Европейския

съюз по дело Tjebbes и др., и може да бъде пречка за загубването на гражданство, когато гражданин отново е придобил предишното си гражданство с декларация за възстановяване на гражданство и възможната загуба на статута на гражданин на Съюза има съществени последици за неговия семеен и професионален живот?

Релевантни разпоредби на правото на Съюза

Договор за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“), и по-специално членове 20 и 21

Харта на основните права на Европейския съюз, по-специално член 7

Релевантни национални разпоредби

Bundesgesetz über die österreichische Staatsbürgerschaft (StbG) (Федерален закон за австрийското гражданство), членове 27 и 57

Gewerbeordnung 1994 (GewO) (Кодекс за упражняване на стопанска дейност от 1994 г.), член 14

Кратко изложение на фактите и на производството

- 1 През 1992 г. WY получава австрийско гражданство. Впоследствие той представя акт за отказ от турско гражданство, който потвърждава, че вече не притежава турско гражданство.
- 2 През 2017 г. името на жалбоподателя фигурира в турски „Избирателен списък“, поради което ответникът образува производство за изясняване на въпроса за гражданството на WY.
- 3 В това производство ответникът стига до извода, че посоченият списък вероятно е списък на турски орган за организиране на избори. Впоследствие на 27 юни 2017 г. жалбоподателят е поканен за първи път да представи извлечение от турския регистър за гражданско състояние, съдържащо данни за гражданството. Освен това турското посолство във Виена е приканено да посочи дали жалбоподателят отново е придобил турско гражданство. Отговор на това писмо не е получен.
- 4 Жалбоподателят твърди, че на лишени от гражданство лица не се издава извлечение от регистъра за гражданско състояние. След други покани от ответника и продължаване на сроковете за жалбоподателя е представено извлечение от турския регистър за гражданско състояние на дъщерята на жалбоподателя, който съдържа и данни за жалбоподателя. От този документ е видно, че дъщерята на жалбоподателя е изгубила турското си гражданство,

тъй като майка ѝ, съответно баща ѝ, са австрийски граждани. През 1994 г. е отбелязана нова натурализация като турски гражданин.

- 5 Жалбоподателят никога не е искал запазване на австрийското гражданство. В производството пред ответника той подава молба на основание член 57 от StbG (придобиване на гражданство чрез уведомление), но тя не е уважена.
- 6 С решение от 7 май 2019 г. запитващата юрисдикция установява, че на 3 февруари 1994 г. жалбоподателят отново е придобил турско гражданство и поради това е загубил австрийското си гражданство на основание член 27, параграф 1 от StbG, и отхвърля уведомлението по член 57 от StbG.
- 7 Сезиран впоследствие с делото Verwaltungsgerichtshof (Административният съд) приема, че поради наличието на предпоставките за загубване на австрийското гражданство и съответно загубване на гражданството на Съюза, съгласно практиката на Съда от 12 март 2019 г. по дело C-221/17, Tjebbes и др., следва да се извърши проверка за пропорционалност от страна на националния орган и евентуално от националния съд. Тя била необходима с оглед на правото на Съюза. Според Verwaltungsgerichtshof (Административен съд) при тази проверка за пропорционалност с оглед на критериите на Съда по дело Tjebbes и др., посочено по-горе, във всички случаи следва да се направи обща преценка, като се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая. В това отношение е релевантно обстоятелството, че жалбоподателят не е поискал запазване на австрийското гражданство. Следва обаче да се разгледа общо въпросът дали в конкретния случай са налице обстоятелства, които правят отнемането на австрийското гражданство несъразмерно.
- 8 Представителят на жалбоподателя посочва, че загубването на статута на гражданин на Съюза би повлияло върху семейния и професионалния живот на жалбоподателя, и по-специално би довело до сериозни ограничения на професионалния живот на жалбоподателя.

Кратко изложение на мотивите за връщане

- 9 В решението си по дело Rottmann Съдът установява принципа, че решение за отмяна на натурализация на гражданин на държава членка подлежи на съдебен контрол, извършен от гледна точка на правото на Съюза (решение от 2 март 2010 г., C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104). Той подчертава, че следва да се провери дали с решението за отмяна на натурализация се спазва принципът на пропорционалност, що се отнася до неговите последици за положението на съответното лице от гледна точка на правото на Съюза, като следва да се вземат предвид възможните последици от това решение за съответното лице и евентуално за членовете на неговото семейство, що се отнася до загубата на правата, от които се ползва всеки гражданин на Съюза (решение от 2 март 2010 г., C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, т. 55 и сл.).

- 10 Съгласно решението на Съда по дело Tjebbes и др., C-221/17, ECLI:EU:C:2010:104, положението на гражданите на Съюза, които могат да загубят гражданството на Съюза поради загубване на гражданство, по естеството и последиците си попада в приложното поле на правото на Съюза. Следователно държавите членки са длъжни да го спазват в областта на гражданството.
- 11 Относно критерия, който националният съд следва да вземе предвид при проверката на пропорционалността, по дело Tjebbes Съдът постановява следното: „Подобна проверка изисква да се прецени индивидуалното положение на съответното лице, както и положението на семейството му, за да се определи дали загубването на гражданството на съответната държава членка, когато води и до загубване на статута на гражданин на Съюза, поражда последици, които биха засегнали нормалното развитие на семейния и професионалния живот на това лице по несъразмерен с целите на националния законодател начин от гледна точка на правото на Съюза“ (решение от 12 март 2019 г., C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, т. 44).
- 12 В решение Tjebbes Съдът приема, че не следва да се отговаря на преюдициалния въпрос относно прилагането на член 21 ДФЕС, тъй като жалбоподателите не са упражнили правото си на свободно движение. Това обаче е от съществено значение в случая. Жалбоподателят има в Австрия еднолично дружество, за което притежава разрешение за извършване на търговска дейност. Поради загубването на австрийското гражданство има опасност жалбоподателят да загуби и разрешението за извършване на търговска дейност. В такъв случай жалбоподателят ще следва да се квалифицира като „чуждестранно физическо лице“ по смисъла на член 14 от GewO. След като ответникът е издал на жалбоподателя единствено разрешение за пребиваване за „член на семейството“ по член 47 от Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetze (Закон за установяването и пребиваването), това води до прилагането на член 14, параграф 3 от GewO.
- 13 Съгласно член 14, параграф 3 от GewO членовете на семейството на граждани на държава — членка на Европейския съюз, или на държава — страна по Споразумението за ЕИП, които имат право на пребиваване или право на постоянно пребиваване в държава — членка на Европейския съюз, или на държава — страна по Споразумението за ЕИП, могат да упражняват, независимо от тяхното гражданство, търговска дейност като гражданите на съответната държава. Все пак за жалбоподателя е необходимо член 14, параграф 3 от GewO да се прилага, при тълкуване в съответствие с Конституцията, и по отношение на членовете на семейството на австрийците, за да се избегне нарушаваща принципа на равенство дискриминация на местните лица. Това обаче не променя факта, че жалбоподателят би загубил статута си на гражданин на Съюза и следователно вече не би могъл да се ползва от свободите на движение, предвидени в член 21 ДФЕС.

- 14 Запитващата юрисдикция счита, че опасността от загубване на статута на гражданин на Съюза, а следователно и загубата на законно упражняваното право на свободно движение, предвидено в член 21 ДФЕС, води до затруднения от гледна точка на проверката за пропорционалност, която трябва да се извършва за всеки отделен случай. С оглед на това производството се спира и до Съда се отправя преюдициален въпрос.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ